

villigt til at deltage i Dannelsen af et Samlingsministerium til Fortsættelse af den af hele Rigsdagen hidtil støttede Neutralitetspolitik, som fremdeles ønskes opretholdt i usvækket Stand. Venstre ønsker, at det vestindiske Salgsspørgsmaal undersøges og overvejes af det nye Ministerium, og at Resultatet af denne Undersøgelse og Overvejelse forelægges for Rigsdagen forinden dennes Afgørelse af Salget. En eventuel Vedtagelse af Salget skal forelægges Vælgerne ved en Folkeafstemning, uden hvis Billigelse den ikke bør træde i Kraft“. Altsaa, angaaende det vestindiske Spørgsmaal kræver Venstre, at det skal henlægges til det nye Ministeriums Undersøgelse og Overvejelse. Derefter udtaler Venstre sig om Samlingsministeriet: „Hvad Samlingsministeriets Sammensætning angaar, ønsker Venstre, at Hans Majestæt Kongen vælger en Konseilspræsident, der ikke paa fremtrædende Maade har deltaget i den sidste Tids politiske Strid, og at Ministeriet i øvrigt sammensættes af 12 Repræsentanter, hvoraf hvert af de politiske Partier udpeger 3. Rigsdagen, den 23. August 1916. J. C. Christensen, N. Neergaard, Jørg. Pedersen.“

Det tilføjedes fra Venstre, at man som Mænd, der ikke paa fremtrædende Maade har deltaget i den sidste Tids politiske Strid, eksempelvis kunde nævne Lensgreve Frijs og Handelsminister Christopher Hage.

Hvis nu Delegationen i sin Helhed havde sluttet sig til Venstres Forslag, vilde det altsaa have været min Opgave at gaa til Hans Majestæt Kongen og for ham referere, hvad der forelaa. Jeg maatte da have sagt til Kongen: Der kan nu dannes et Ministerium, hvori hvert af Partierne indsætter 3 Medlemmer, og Deres Majestæt vælger med den Begrænsning, at det skal være en Mand, der ikke paa fremtrædende Maade har deltaget i den sidste Tids politiske Strid, frit Konseilspræsidenten, og der har for at tilkendegive, hvor frit Deres Majestæt i den Henseende efter Delegationens Mening er stillet, været nævnt eksempelvis baade Medlem af det konservative Folkeparti Grev Frijs og Medlem af det radikale Ministerium C. Hage. Men jeg vilde ikke have haft nogen Ret til — det vilde have været en

fuldkommen Illoyalitet af mig — at søge at paavirke Kongen til at tage C. Hage. Allerede det at søge at paavirke Kongen i den Henseende vilde have været en fuldkommen Illoyalitet, men det vilde have været absolut og fuldkommen utilbørligt af mig, hvis jeg var gaaet til Kongen og havde sagt: Hvis Deres Majestæt vil kalde Handelsminister C. Hage til Dem og overdrage ham at danne et Ministerium, vil han kunne danne et Ministerium med 3 fra hvert Parti. Hvis jeg havde gjort det, havde jeg handlet fuldkommen utilbørligt, thi dertil var jeg, hvis dette Forslag var blevet vedtaget, aldeles ikke bemyndiget. Derfor har der aldrig af Venstre været tilbudt et Ministerium C. Hage. Men det Tilbud, som Venstre gjorde, og som gik ud paa, at der skulde være 3 fra hvert af Partierne, altsaa 6 fra hver af de to Sider, Oppositionen og det nuværende Regeringsparti, indeholdt altsaa dette, at Kongen skulde frit vælge en Mand, som ikke paa fremtrædende Maade havde deltaget i den sidste Tids politiske Strid, og ved dette Valg afgøre, paa hvilken af Siderne Flertallet i Ministeriet skulde ligge. Dette var efter mine Partiføllers, mine politiske Venners og min Mening et ganske ukonstitutionelt og umuligt Forslag at stille Kongen, det var umuligt at lægge Ansvaret for hele Landets Politik paa den i Henhold til Grundloven for Ansvar fritagne Konge. Det kunde vi derfor ikke gaa ind paa. Og hvad svarede vi saa? Efter at Mødet havde været udsat til Kl. 2¹/₂, afgav Det radikale Venstre og Socialdemokratiets delegerede følgende Meddelelse: „Med Hensyn til det vestindiske Spørgsmaal fastholder Det radikale Venstre og Socialdemokratiet, at dette Spørgsmaal ikke kan henligge uløst som et uafgjort Stridsspørgsmaal indenfor det eventuelle nye Ministerium. Enighed om Spørgsmaalets Løsning maa opnaas inden Ministeriets Dannelse. Det radikale Venstre og Socialdemokratiet fastholder, at Ministeriets Sammensætning, saafremt Antallet af Ministre bliver 13, bliver: 7 til de Partier, der udgør Folketingets Flertal, og 6 til de to andre Partier. De to Partier fastholder endvidere, at Ledelsen af Ministeriet (Konseilspræsidenten) maa være hos Folketingets Flertalspartier. Hvilken politisk Personlighed det — hvis denne Overenskomst